



Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

EEN VERKENNING

IN GESPREK MET GEMEENTEN OVER DE HUISVESTING VAN VERGUNNING- HOUDERS

Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening



Inhoud

Aanleiding	4
Taakstelling	5
Realisatie taakstelling	5
<i>Aanpak taakstelling</i>	6
Koppelingen	9
Woonvormen	9
Samenwerking	10
Woningcorporaties	10
Provincie	10
Gemeenten	10
COA	11
Overige partijen	11
Ondersteuning	12
Huisvesting	12
Onderwijs	12
Inburgering	12
Vrijwilligers	12
Informatievoorziening Rijk	13
Draagvlak en leefbaarheid	14
Spreiding	14
Contact	14
Draagvlak en leefbaarheid	14
Overig	15
Signalen gemeenten	16
Taakstellingen en koppelingen	16
Gezinshereniging	16
Regelingen	16
Regeling Huisvesting Grote Gezinnen	17
Informatievoorziening Rijk	17
Oekraïense ontheemden	17
Overig	17
Bijlage 1: Aanpak verkenning	19

Aanleiding

Het is belangrijk dat vergunninghouders (ook wel statushouders genoemd) een woning krijgen toegewezen waardoor ze zich zo snel en goed mogelijk kunnen richten op hun integratie en participatie in de samenleving.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van vergunninghouders. Zij beslissen zelf wat voor soort woning ze aanbieden. Doorgaans is dit een sociale huurwoning in samenwerking met woningcorporaties. Twee maal per jaar bepaalt de Rijksoverheid hoeveel vergunninghouders in iedere gemeente wordt gehuisvest; de taakstelling. De provincie houdt toezicht op het behalen van de taakstelling door gemeenten.

Gemeenten ervaren in toenemende mate dat de aanhoudend hoge taakstelling een forse opgave is, zeker in de huidige woningmarkt. Daar komt ook de toenemende druk op AZC's bij, waar veel vergunninghouders nog maandenlang verblijven. Om de doorstroom te bevorderen is een snellere (tijdelijke) huisvesting van vergunninghouders noodzakelijk. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) voerde in 2023 bestuurlijke gesprekken met diverse provincies over het behalen van de taakstelling. De behoefte ontstond bij BZK om op ambtelijk niveau verdiepende gesprekken met gemeenten hierover te voeren. We willen een scherper en actueel beeld van de praktijk, in relatie tot specifieke lokale kenmerken. Hoe pakt men de taakstelling aan? Wat gaat goed en wat kan beter? Hoe is de samenwerking met andere partijen? Is er sprake van draagvlak of weerstand binnen de gemeenten m.b.t.

het huisvesten van vergunninghouders en hoe gaat men hiermee om? Is er behoefte aan meer ondersteuning en zo ja welke?

De verkenning van BZK met gemeenten heeft als doel om deze kennis op te halen en zo een beter beeld te krijgen van wat de ervaringen zijn van gemeenten bij het huisvesten van vergunninghouders. De opgedane kennis wordt gebruikt voor beleidsontwikkeling. Een ander doel van de verkenning met gemeenten is het vergroten van het netwerk van ambtelijk betrokkenen bij de lokale huisvestingsopgave van vergunninghouders, om zodoende het uitwisselen van goede ervaringen te faciliteren. Indien achterstand op de taakstelling in de gesprekken aan de orde kwam, dan was dit slechts in algemene zin. De toezichhoudende taak op de taakstelling ligt bij de provincies en is niet betrokken bij deze verkenning.

Deze verkenning is een weergave van de gesprekken die zijn gevoerd over de thema's **Aanpak taakstelling, Samenwerking, Ondersteuning, Draagvlak en leefbaarheid**. De gesprekken vonden plaats in de zomer en het najaar van 2023. In november 2023 vond een bijstelling van de taakstelling naar beneden plaats, de meeste gesprekken hadden toen al plaatsgevonden.

We willen alle gemeenten bedanken voor de tijd die ze hebben genomen voor deze gesprekken, meestal op locatie, de openhartigheid waarmee ze ons hebben meegenomen in het delen van hun ervaringen en kennis. En bovenal waren we onder de indruk van hun betrokkenheid om vergunninghouders een plek in de Nederlandse samenleving aan te bieden, door te zorgen voor huisvesting.

Taakstelling

De gesprekken met gemeenten vonden plaats tussen augustus en begin november 2023. Medio november is de taakstelling 2023-II bijgesteld naar beneden met circa 10.000 vergunninghouders. Dit was ten tijde van de gesprekken nog niet bekend.

Realisatie taakstelling

- Het merendeel van de gemeenten (80%)¹ schat in dat realisatie van de taakstelling voor de tweede helft van 2023 niet haalbaar is: 'Het is pleisters plakken'. Hier worden meerdere redenen voor genoemd:
 - Zo wordt gezegd dat de taakstelling gewoonweg onrealistisch hoog is, en dat de grens bereikt is.
 - Daarnaast benoemen 14 gemeenten expliciet problemen met de woningvoorraad. Gesignaleerd wordt bijvoorbeeld dat er te weinig sociale huurwoningen zijn en er niet makkelijk woningen bijgebouwd worden vanwege de stikstofproblematiek of beschermde gebieden.
 - Bovendien geven meerdere gemeenten ook aan dat de taakstelling dit jaar pas laat bekend is gemaakt, en wordt er genoemd dat er meer transparantie zou kunnen zijn over de wijze waarop het Rijk tot de verwachte asielinstroom en taakstellingcijfers komt.
 - Een gemeente heeft moeite met de onvoorspelbaarheid en schommelingen in de (halfjaarlijkse) taakstellingen. Vastgoedinvesteringen vragen om meerjarig perspectief.
 - Ook problemen met koppelingen zijn genoemd (zie: hieronder).
- Gemeenten die de taakstelling wel halen geven in algemene zin aan dat dit komt doordat ze 'er bovenop zitten' en 'alles op alles zetten om het te halen'.
 - Er worden 'drastische' maatregelen genomen, zo geeft een gemeente aan dat ze 6 weken lang alle sociale woningen vrijhielden voor vergunninghouders.
 - Een aantal gemeenten hebben dit jaar nieuwe flexwoningen gerealiseerd, waardoor veel vergunninghouders tegelijk gehuisvest kunnen worden. Hierbij vragen gemeenten zich wel af of ze volgend jaar weer de taakstelling kunnen halen, omdat dan de beschikbare plekken in de flexwoningen al bezet zijn.
 - Een gemeente realiseerde samen met enkele buurgemeenten een tussenvoorziening. Vergunninghouders kunnen dan al starten met inburgering, in afwachting van het beschikbaar komen van permanente woonruimte.
 - Gemeenten geven aan dat ze zorgen voor korte lijntjes met b.v. het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en de woningcorporatie en voor persoonlijk contact met asielzoekers en vergunninghouders.
- Samenvattend noemen gemeenten de volgende redenen waarom de taakstelling niet wordt gehaald:
 - Gebrek aan (nieuwbouw)woningen in het algemeen.
 - Het woonaanbod door corporaties dat niet goed aansluit op de gekoppelde vergunninghouders (bijvoorbeeld als men vnl. eensgezinswoningen beschikbaar heeft en alleenstaanden krijgt gekoppeld).
 - Weinig doorstroom binnen de bestaande woningvoorraad.
 - Afnemende medewerking van corporaties.
 - De taakstelling loopt steeds op, ook dit jaar weer een forsere opgave dan vorig jaar.
 - Men is afhankelijk van verschillende partijen.
 - Gebrek aan voldoende koppelingen.
 - Veel verschillende doelgroepen naast vergunninghouders die ook een woning nodig hebben.
 - Personeelstekort, waardoor er druk bij de bestaande medewerkers ligt om al het werk goed te vervullen.
 - Verminderd draagvlak voor huisvesting vergunninghouders.
 - Tekort aan vrijwilligers bij Vluchtelingenwerk en Humanitas om de huisvesting te begeleiden.

1. Percentage gebaseerd op informatie gegeven door gemeenten vóór medio november 2023. De bijstelling van de taakstelling 2023-II van 27.300 naar 17.600 is op 10 november 2023 per brief gecommuniceerd aan gemeenten. Enkele gemeenten hebben een verschoonbare reden waardoor ze de taakstelling niet gehaald hebben; ze hebben namelijk te weinig koppelingen vanuit COA.

Aanpak taakstelling

Tijdens de gesprekken zijn diverse en uiteenlopende voorbeelden genoemd hoe de realisatie van de taakstelling wordt aangepakt. Hieronder volgt een impressie.

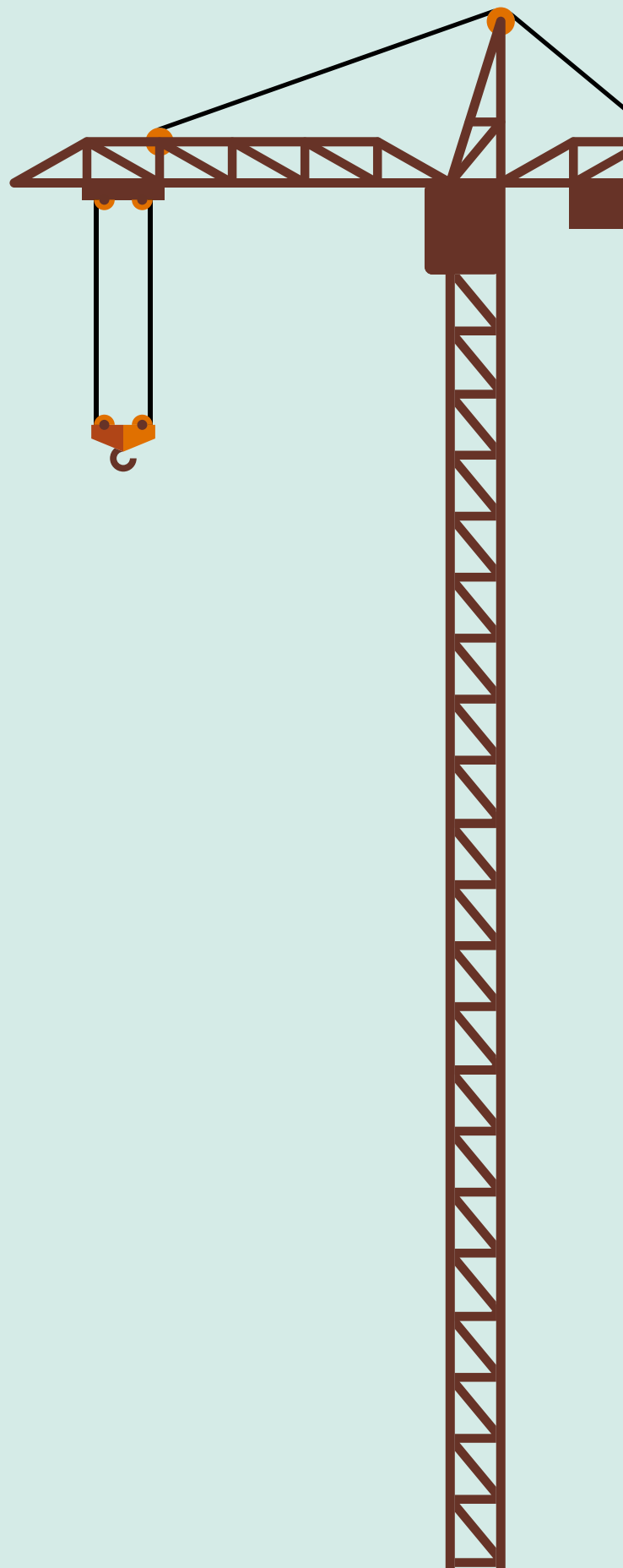
- I.v.m. een forse achterstand aan het begin van het jaar heeft een gemeente een crisisteam van 6 mensen opgesteld om te kijken hoe aan de taakstelling kon worden voldaan. 2 medewerkers van team Wonen en 2 medewerkers van team Inburgering waren hier ook bij aangehaakt. Daarnaast vond er om de week een overleg met de woningcorporaties plaats om te kijken wat zij van de gemeente nodig hadden. Ook sprak men om de week met de betrokken wethouders.
- Een gemeente benoemt dat 85% van de vergunninghouders die nog gehuisvest moeten worden alleenstaand is. Hiervan is de helft een referent (een vergunninghouder in afwachting van gezinshereniging).
 - Gemeenten gaan verschillend om met de huisvesting van referenten. Enkele gemeenten huisvesten referenten meteen in een gezinswoning in afwachting van gezinshereniging (m.n. als men weet dat na-reizigers op korte termijn komen). In andere gemeenten worden de referenten gehuisvest in woningen voor alleenstaanden, worden woningen gedeeld, of krijgen referenten een studio.
- Een gemeente doet mee aan de pilot met de Thuisgevers en Justice and Peace om met behulp van de Hotel- en accommodatieregeling (HAR) hervestigers te huisvesten. De gemeente onderzoekt of zij hervestigers (van het UNHCR-programma) kunnen huisvesten, om zo toch de taakstelling te kunnen halen.
- De aanpak voor huisvesting van grote gezinnen pakken gemeenten op verschillende manieren aan: meerderjarige kinderen worden apart van hun ouders en de minderjarige kinderen in dezelfde straat gehuisvest; meerderjarige kinderen worden gehuisvest in een jongerenwoning of men plaatst een dakkapel op zolder om de woning passend te maken voor een groot gezin.
- De aanschaf van flexwoningen geeft een gevarieerd beeld; veel gemeenten maken gebruik van de regelingen en expertteams die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Er zijn ook veel gemeenten die tegen problemen aanlopen (geschikte locatie, energiecongestie) of er is geen draagvlak voor het realiseren van flexwoningen.
- Meerdere gemeenten maken prestatieafspraken met woningcorporaties, waarin is opgenomen dat 30% van de vrijgekomen woningen voor speciale doelgroepen beschikbaar zijn (al zijn dat wel veel verschillende doelgroepen). De prestatieafspraken worden niet altijd gehaald, wegens o.a. een tekort aan sociale huurwoningen, maar helpen gemeenten wel om met corporaties te blijven kijken naar het behalen van de taakstelling.
- Omdat het woningaanbod in de sociale huur beperkt is, nemen sommige gemeenten niet eerder genomen acties. Een gemeente heeft de huurprijzen afgetopt om het woningaanbod te vergroten. Daarnaast experimenteert een gemeente met huisvesting in particuliere verhuur. Ontwikkelaars/beleggers toonden interesse, maar er is vooralsnog slechts in één geval concreet resultaat behaald. En een gemeente bekijkt of er meer mogelijk is in regionaal verband.



- Enkele gemeenten hebben onderzocht welke opties er zijn m.b.t. woningdelen.
 - Er zijn 7 gemeenten die expliciet benoemen dat ze ofwel geen voorstander van woningdelen zijn, dan wel slechte ervaringen hiermee hebben gehad. Er wordt gerefereerd aan slechte ervaringen en risico's van cultuur- en leefregelverschillen na mutatie en plaatsing van een nieuwkomer in de gedeelde woning. Daarnaast wordt genoemd dat het plaatsen van vier alleenstaande jongemannen in één gezinswoning op bezwaren stuit vanuit de buurt.
 - Een gemeente is een pilot woningdelen gestart, met 9 woningen waar in elke woning 3 vergunninghouders werden gehuisvest. De start is positief. Een andere ervaring met woningdelen is minder goed verlopen, waarbij 2 vergunninghouders 1 woning deelden. Ondanks dat de vergunninghouders zelf aangaven een woning te willen delen en met zelf gekozen huisgenoten. Het kan daarnaast ook extra begeleiding kosten.
- Een gemeente is een pilot 'community' gestart, hierbij wonen studenten en senioren samen (10 à 20 personen). Het voornemen is om dit ook te ontwikkelen voor studenten en vergunninghouders. Verder wordt er gekeken naar de mogelijkheden van een wooncommunity en het gebruikmaken van studentenkamers via studentencorporaties (t.b.v. studerende vergunninghouders). Een gemeente onderzoekt het concept wooncommunity specifiek voor oudere vergunninghouders.
- Een gemeente heeft een tussenvoorziening waarin 25 vergunninghouders tijdelijk worden gehuisvest, en kijkt naar wat meer mogelijk is op dit gebied. Het nadeel hiervan is dat vergunninghouders soms meerdere keren van woning veranderen. Dat kan ertoe leiden dat er minder motivatie is om te starten met integreren. Ook is er een gemeente die vaker heeft samengewerkt met buurgemeenten aan tussenvoorzieningen.
- Er zijn ook regionale samenwerkingsverbanden tussen gemeenten, soms in samenwerking met veiligheidsregio's; na tijdelijke huisvesting in een regionale tussenvoorziening worden vergunninghouders permanent gehuisvest in het vrijgekomen woningaanbod van buurgemeenten. De samenwerking met buurgemeenten wordt als goed ervaren.
- Een gemeente heeft huurbeleggers benaderd, IVBN-leden. Dit leverde 1 complex op dat geschikt was voor de huisvesting van vergunninghouders (middenhuur).
- Een gemeente onderzoekt de mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad beter te benutten: optoppen, hospitaverhuur en mogelijkheden uit de wet goed verhuurderschap.
- Voor gewenste spreiding in wijken kiest een gemeente ervoor om vergunninghouders ook te huisvesten in meer draagkrachtige wijken.
- Een gemeente heeft een overzicht gemaakt welke gemeentelijke panden men in beheer heeft. Hier blijken verrassende (leegstaande) panden tussen te zitten die kunnen worden benut voor huisvesting voor o.a. vergunninghouders.
- Er worden verschillende voorbeelden van acties van corporaties bij de aanpak van de taakstelling genoemd:
 - Sommige corporaties kopen ook grote woningen op, b.v. van overlastgevende studentenhuizen in woonwijken. Deze woningen kunnen ook beschikbaar worden gesteld t.b.v. vergunninghouders.
 - Een corporatie gaat nu ook nieuwbouwwoningen toewijzen aan vergunninghouders.



- Een corporatie past soms huurverlaging toe totdat mensen 23 worden of in andere gevallen om de woning aan vergunninghouders te kunnen verhuren.
- Er vindt structureel overleg plaats tussen gemeenten en corporaties om te kijken naar de woningvoorraad en deze zo nodig aan te passen.
- Een aantal gemeenten verkent momenteel alternatieve opties om vergunninghouders te huisvesten dan in de sociale woningvoorraad. Genoemd wordt: het creëren van hubs in kantoorgebouwen of fabriekshallen, het samenvoegen van doelgroepen, samenwerking met De Thuisgevers, benutten van verpleeghuizen, particuliere huur (maar niet boven de huurtoeslaggrens), check op Funda naar huurwoningen, urgentie anders organiseren, commercieel aanbod (daar zitten soms ook particulieren of ontwikkelaars bij met een schappelijke huurprijs).
- Daarnaast zijn er enkele gemeenten die zelf bijspringen wanneer er druk is op de woningvoorraad. Zo zijn er door gemeenten woningen gekocht, in bruikleen gesteld, of is de huur betaald door de gemeente om de woning vrij te houden (voor na-reizigers).
- Een gemeente heeft in een leegstaand pand appartementen gerealiseerd waarin een aantal amv's worden opgevangen. Deze locatie heeft ook een buurthuisfunctie. Het draagvlak bij omwonenden is hoog. De leegstaande panden zijn met subsidie van de Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen (RVO) geschikt gemaakt.
- Een gemeente heeft goede ervaring met een project waarbij jongeren en voormalig amv's samenwonen. Vanwege dit succes overweegt de gemeente een tweede en derde locatie te openen.
- Een gemeente is een project gestart waarin voormalig amv's (18+) samen met studenten werden gehuisvest in een flat. Vanwege incidenten en gevoelens van onveiligheid is deze pilot on hold gezet. De gemeente zoekt naar een oplossing met professioneel beheer.
- Het realiseren van een gezamenlijke doorstroomlocatie met andere gemeenten.



Koppelingen

- Eén van de genoemde redenen waarom gemeenten moeite hebben om de taakstelling te behalen, is dat ze problemen met koppelingen ervaren.
 - Meerdere gemeenten ervaren een tekort in gekoppelde vergunninghouders. 4 gemeenten benoemen expliciet dat er te weinig koppelingen zijn om de taakstelling te halen. Een gemeente geeft aan dat een woning is ‘teruggegeven’ aan de woningcorporatie omdat er geen gekoppelde vergunninghouders waren.
 - Een gemeente benoemt de schommelingen in de taakstelling en late bekendmaking als knelpunt voor de huisvestingsopgave. Vastgoedinvesteringen vergen een meerjarig perspectief en een langere aanloop.
 - Ook geven 4 gemeenten aan dat vergunninghouders vanuit het hele land aan hun gemeenten gekoppeld worden. Dit bemoeilijkt de start van de inburgering en maakt praktische zaken zoals een warme overdracht moeilijk.
- Er zijn ook gemeenten die geen problemen met koppelingen ervaren. Een gemeente benoemt daarbij dat ze korte lijntjes met COA hebben, wat wellicht hieraan bijdraagt.
- Gemeenten lopen ook tegen ‘problemen’ met na-reizigers aan. Zo geven in de gesprekken bijna alle gemeenten aan dat de IND erg achterloopt met het besluiten op vergunningen voor na-reizigers. Gemeenten geven aan dat het soms wel 9 maanden kan duren voordat een na-reiziger herenigd wordt met een referent.

Woonvormen

- Meerdere gemeenten zijn voornemens om projecten met flexwoningen op te starten. Daarnaast zijn er al meerdere plannen gestart en zijn in diverse gemeenten al flexwoningen gerealiseerd. COA spoort ook aan op het bouwen van flexwoningen, zo is er een gemeente waarbij COA flexwoningen 100% financiert (pilot).
- Er zijn echter ook gemeenten die minder enthousiast zijn over flexwoningen, er wordt genoemd dat ze niet rendabel zijn, er problemen met aansluiting op het energienet zijn, het vinden van locaties lastig is of corporaties geen middelen reserveren omdat het realiseren van flexwoningen te lang duurt.
- Ook noemen enkele gemeenten flexwoningen van het Rijk niet interessant voor hen. Een gemeente geeft aan dat de regeling niet voldoet aan wat de gemeente wilt realiseren, omdat het rijk niet meer dan 50% financiert. Een gemeente zag af van flexwoningen

van het Rijksvastgoedbedrijf vanwege de voorwaarde dat eerderde voor vergunninghouders moet worden bestemd.

- Enkele gemeenten hebben bestaande panden ingezet voor functieverandering/ transformatie. Een gemeente heeft de tijdelijke leegstand van een gebouw (i.v.m. renovaties) benut om tijdelijke huisvesting voor vergunninghouders te realiseren. Meerdere gemeenten geven aan op soortgelijke manieren hubs te creëren waarin verschillende doelgroepen tijdelijk kunnen worden gehuisvest.
- Sommige gemeenten geven aan dat er te weinig aanbod is om grote gezinnen te huisvesten. Daarnaast zorgt het voor extra druk op de soms toch al schaarse sociale voorzieningen. Niet alle gemeenten zijn op de hoogte van de Regeling Huisvesting Grote Gezinnen of maken er gebruik van omdat er niet vooruitlopend op toekenning van middelen uit die regeling een woning toegewezen kan worden. Ook de voorwaarde dat de middelen binnen 1 jaar moeten worden benut voor de uitvoering van werkzaamheden wordt als knelpunt gezien. Verder wordt benoemd dat het budget niet als voldoende wordt beschouwd, en dat de voorkeur uit zou gaan naar het toepassen van de regeling bij 6 i.p.v. 7 personen. Een aantal gemeenten geeft aan de regeling te hebben aangevraagd. Een gemeente stelde in een duurder wijk een eerder geliberaliseerde grote woning beschikbaar voor een groot gezin. De gemeente bekostigt de huurderiving voor maximaal vijf jaar vanuit integratiemiddelen.
- Andere gemeenten hebben juist weer het probleem dat ze voornamelijk gezinswoningen hebben en niet genoeg woningen voor alleenstaanden. Bijna elke gemeente geeft aan dat ze niet met particuliere huur werken omdat de huurprijzen te hoog zijn, of omdat het te veel zou drukken op de reguliere woningvoorraad.
- Een gemeente noemt als voordeel dat zij asielopvang én tussenvoorziening (woonboot) binnen eigen grenzen heeft. Korte communicatielijnen en persoonlijk contact met omwonenden én vergunninghouders maakt effectief opereren mogelijk.
- Een aantal gemeenten geeft aan dat tijdelijke huisvesting onder de HAR niet goed loopt. Sommige gemeenten geven aan dat het geen inwoners van de gemeente zijn en hierdoor is er geen toegang tot sociale voorzieningen. Daarnaast is het moeilijk dat er geen vervolghuisvesting gegarandeerd kan worden. Een gemeente gebruikt de HAR echter als tussenvoorziening (samen met buurgemeenten) en maakt gebruik van inburgeringsfaciliteiten in het nabijgelegen asielzoekerscentrum.

Samenwerking

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het behalen van de taakstelling, die tweemaal per jaar wordt vastgesteld. Om de taakstelling te realiseren werken gemeenten samen met diverse partners, ieder vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid.

Woningcorporaties

- De meeste gemeenten hebben goed contact met woningcorporaties; een goede samenwerking wordt expliciet genoemd door 15 gemeenten. Veel gemeenten geven hierbij aan dat woningcorporaties erg betrokken zijn bij het halen van de taakstelling, en hierin verantwoordelijkheid nemen.
- Zo zijn corporaties betrokken bij het vinden van passend aanbod. Een aantal woningcorporaties zorgt ervoor dat er spreiding over verschillende wijken is. Een gemeente geeft expliciet aan dat de corporaties betrokken zijn bij transformaties van leegstaande panden. Gemeenten maken (jaarlijkse) prestatieafspraken met woningcorporaties. Hierbij wordt wel aangegeven dat prestatieafspraken steeds vaker niet gehaald kunnen worden, dit door factoren zoals een beperkte woonvoorraad en een toename van bijzondere doelgroepen.
- Er zijn 7 gemeenten die benoemen dat de samenwerking met corporaties wisselend is, dat ze enige weerstand beginnen te voelen of dat, wanneer er met meerdere corporaties worden gewerkt, het contact verschilt per corporatie. Daarnaast wordt door een gemeente benoemd dat woningcorporaties simpelweg weigeren meer huizen toe te wijzen aan vergunninghouders.
- In een gemeente is verschil van inzicht met de corporaties over de prestatieafspraken. Corporaties plaatsen omwille van leefbaarheid in specifieke buurten en complexen geen bijzondere doelgroepen. De gemeente meent dat minder plaatsingen in die buurten en complexen dan wel elders gecompenseerd moeten worden (en dat de prestatieafpraak hierop niet kan worden verlaagd).
- In enkele gemeenten waarin twee of meer corporaties actief zijn is één contactpersoon aanspreekpunt voor de gemeente namens alle corporaties. In werkgroepverband houdt men 'vinger aan de pols' bij de prestaties op het gebied van huisvesting van (alle) bijzondere doelgroepen (naast vergunninghouders ook medisch urgenten, mensen vanuit instellingen, e.a.).

Provincie

- De meeste gemeenten ervaren de samenwerking met de provincie als prettig. Er wordt aangegeven dat er korte lijnen zijn met de provincie. Hierbij wordt vaak genoemd dat de provincie een informerende rol heeft, waarin ze ondersteuningsmogelijkheden van de provincie (of breder) doorgeven. Daarnaast verbreden provincies hun inzet van toezichthouden sec naar faciliteren met kennis en stimuleren van regionaal samenspel.
- Er zijn echter ook een paar gemeenten die aangeven dat het contact wel goed is, maar dat ze soms iets meer regie en/of ondersteuning willen zien. Hierbij geven gemeenten ook aan dat ze graag meer samenwerking zouden zien. Door een gemeente wordt specifiek benoemd dat ze graag een betere relatie met de provincie willen hebben.
- Ook is er soms sprake van een gespannen verhouding, als de provincie optreedt in de rol van toezichthouder (bij grote achterstand op de taakstelling).

Gemeenten

- Veel gemeenten geven aan dat ze goede contacten hebben met buurgemeenten. 5 gemeenten benoemen expliciet dat ze samen met buurgemeenten vergunninghouders 'uitruilen' wanneer er een passende woning bij een van de gemeenten is. Gemeenten benoemen dat wethouders of burgemeesters zich hard maken voor het halen van de taakstelling.
- Uit de gesprekken komt zelden naar voren dat de samenwerking binnen de gemeente of met buurgemeenten slecht loopt. Er zijn enkele gemeenten die meer regionale samenwerking wensen. Er bestaan ook regionale werkgroepen. Er zijn gemeenten die een appgroep met buurgemeenten hebben, maar hier eigenlijk niet veel gebruik van maken. Ook zijn er gemeenten die graag meer zouden willen samenwerken om bijvoorbeeld creatieve woonvormen te realiseren.
- De wijze waarop de taakstelling voor vergunninghouders is belegd binnen de gemeentelijke organisatie verschilt per gemeente. Zo is dit in sommige gemeenten belegd bij medewerkers die verantwoordelijk zijn voor integratie en inburgering, terwijl dit in andere gemeente is gekoppeld aan het woonbeleid. Bij een gemeente is het uitbesteed aan een publieke onderneming met wie de gemeente een subsidierelatie heeft. Bij een aantal gemeenten is er maar één beleidsmedewerker die zich hier voornamelijk mee bezighoudt, dit kan problemen opleveren tijdens verlof of uitval.

COA

- Gemeenten die contact hebben met COA hebben wisselende ervaringen. Soms zijn er korte lijntjes die prettig werken, soms blijven vragen over het tekort aan koppelingen te lang liggen.
- Het tekort aan koppelingen werkt erg remmend op het behalen van de taakstelling.
- Sterke voorkeur van gemeenten gaat uit naar huisvesten van vergunninghouders uit AZC's in de regio. Regelmatig krijgen gemeenten gekoppelde vergunninghouders buiten de regio van het COA wat niet wenselijk is.
- Een gemeente geeft aan dat de gegevens die zijn terug te vinden in het TVS onvolledig of onjuist zijn.

Overige partijen

- Uit veel van de gesprekken komt naar voren dat gemeenten geen gebruik maken van woningen van particuliere of commerciële partijen. De voornaamste reden hiervoor is dat die woningen te duur zijn.
- Of er contact is met Nidos over de opvang van amv's verschilt per gemeente, ook in hoeverre dit contact wel of niet goed loopt. Een gemeente geeft aan dat Nidos een keer een woning heeft afgeslagen omdat er minimaal 6 jongeren in moesten om het rendabel te maken. De gemeente had meer informatie gewenst over de randvoorwaarden voor opvanglocaties voor amv's. Daarnaast wordt benoemd dat Nidos niet altijd tijdig de informatie verstrekt over wanneer een (ex)-amv gaat uitstromen uit de opvang naar huisvesting.
- Een gemeente tracht huurbeleggers te interesseren. Meerdere ontwikkelaars/beleggers zijn aangeschreven, en enkelen hebben een gesprek met de gemeente gevoerd. Met één belegger zijn concrete afspraken gemaakt. De gemeente staat gedurende vijf jaar garant voor huurderiving. Men zoekt hiervoor m.n. een koppeling met vergunninghouders met groeipotentieel (hogere opleiding of werkervaring en/of studieambitie).
- Een gemeente werkt met particuliere verhuurders.

Ondersteuning

Wonen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen integreren en participeren in de samenleving. Hoe eerder een vergunninghouder (zicht op) een woning heeft, des te eerder kan de inburgering starten. Veel gemeenten maken gebruik van maatschappelijke organisaties ter ondersteuning van het inburgeringstraject.

Huisvesting

- Met betrekking tot huisvesting vindt er op veel verschillende manieren ondersteuning aan de vergunninghouder plaats. Zo zijn er gemeenten die zelf bij bijvoorbeeld de sleuteloverdracht aanwezig zijn. Ook zijn er gemeenten die aangeven dat ze de taken rondom sleuteloverdracht en de eerste stappen rondom huisvesting overlaten aan vrijwilligers van Vluchtelingenwerk.
- Daarbij verschilt het per gemeente hoe de ondersteuning is bij het vinden van een woning, het verhuisproces en de begeleiding hierna. De maatschappelijke begeleiding wordt veelal uitbesteed aan Vluchtelingenwerk of Humanitas. Enkele gemeentes schakelen hier lokale wijk/ buurtteams of stichtingen voor in.
- Een gemeente stelt uitsluitend te willen werken met eigen inwoners als begeleiders (en niet met maatschappelijke organisaties als Vluchtelingenwerk en Humanitas).

Onderwijs

- Taallessen worden op verschillende manieren gegeven. Gemeenten geven aan dat er taalklassen zijn, taalscholen voor kinderen, of een internationale schakelklas. Een paar gemeenten kopen taalonderwijs regionaal in, of hebben taalstages, voor mensen die graag willen werken maar nog niet goed de taal spreken.
- Meerdere gemeenten (7) geven expliciet aan dat er tekorten of capaciteitsproblemen zijn rondom inburgering. Een gemeente geeft aan dat het fijn zou zijn om ervaring uit te wisselen over de begeleiding van vergunninghouders met anderen.

Inburgering

- Gemeenten maken gebruik van vrijwilligers van Vluchtelingenwerk, dat m.n. bestaat uit administratie en adviseren. Vrijwilligers zouden moeten begeleiden bij kennismaken met de buurt, maar dit gebeurt niet altijd vanwege een gebrek aan capaciteit.

- Meerdere gemeenten geven aan dat er knelpunten bestaan bij gezinshereniging. Het komt soms voor dat een amv 'er niet wil samenwonen met de nagereisde familie. Een gemeente pleit daarom voor tijdelijk huurcontracten voor studio's. Deze gemeente ziet ook graag een tijdelijk huurcontract voor een grote woning voor een groot gezin (en verplichte verhuizing zodra het gezin weer kleiner wordt).
- Een gemeente noemt dat ze een regieteam Integratie heeft, zij helpen vergunninghouders wegwijs te maken bij o.a. alle betrokken instanties. Iedere vergunninghouder heeft een eigen regiefunctionaris (gemeente). Vergunninghouders met extra behoeften worden gekoppeld aan regiofunctionarissen met een achtergrond als wijkcoach. De regiefunctionaris staat naast de vergunninghouder om te helpen bij het zo goed mogelijk opbouwen van het leven.

Vrijwilligers

- De meeste gemeenten zijn tevreden met de begeleiding van vergunninghouders door vrijwilligers. Ze maken gebruik van de ondersteuning van ofwel Vluchtelingenwerk, dan wel Humanitas. De mate van begeleiding kan wisselen per gemeente, zo zijn er gemeenten waarbij vergunninghouders 1 jaar ondersteund worden, en zijn er andere gemeenten waarbij de vrijwilligersorganisaties vooral een rol spelen in de initiële huisvesting.
- In algemene zin is de samenwerking tussen de gemeentes en de maatschappelijke organisaties goed. Wel wordt opgemerkt dat er steeds meer begeleiding nodig is voor vergunninghouders die moeilijke situaties hebben doorstaan, waarbij ze mogelijk trauma's hebben opgelopen. In deze situaties zou begeleiding door professionals ook wenselijk zijn. Ook benoemen 7 gemeenten 'problemen' met vrijwilligers; er is een tekort aan vrijwilligers, of er is sprake van meer vrijwilligers die (alleen) Oekraïners willen helpen.
- Het volledig afhankelijk zijn van vrijwilligers kan precair zijn (zeker als er tekorten zijn). De begeleiding is namelijk zeer persoonsgebonden. Sommige gemeenten maken gebruik van een welzijnsorganisatie, die voor een deel uit vrijwilligers bestaat, en een deel uit betaalde krachten. Dit zou wellicht de volledige afhankelijkheid van vrijwilligers kunnen oplossen.
- Een gemeente noemt dat zij een persoonlijk vluchtelingenbudget gebruiken.



Informatievoorziening Rijk

- De gemeenten zijn wisselend op de hoogte over de informatie rondom verschillende ondersteuningsmogelijkheden vanuit het Rijk. Een gemeente geeft aan dat ze het VNG congres van vorig jaar hebben benut om beter op de hoogte te zijn van de verschillende ondersteuningsmogelijkheden.
- Anderen geven aan dat ze niet goed op de hoogte zijn van bijvoorbeeld de BZK-publicatie 'Overzicht mogelijkheden, ondersteuning en regelingen huisvesting aandachtsgroepen'. Het ontsluiten van deze informatie vanuit het Rijk is een aandachtspunt, om te voorkomen dat gemeenten niet steeds het wiel opnieuw hoeven uit te vinden.

Draagvlak en leefbaarheid

Accepteren bewoners de komst van vergunninghouders in hun wijk, ook gezien de huidige krapte op de woningmarkt? En heeft hun komst impact op de sociale cohesie in de wijk? Hoe gaat men met weerstand om, en wat zijn de goede voorbeelden?

Spreiding

- Gemeenten geven aan dat bij de huisvesting van vergunninghouders een spreiding over verschillende wijken wenselijk is. De verwachting is dat het draagvlak onder de bewoners hierdoor vergroot. Daarnaast wordt als reden voor 'spreiding' genoemd dat het beter is als er geen clustering van nationaliteiten is, om de integratie te bevorderen.
- Ondanks dat meerdere gemeenten voorstander zijn van spreiding, blijkt dit een lastig te realiseren opgave. Zo is er vaak te weinig passend woningaanbod in verschillende buurten. Vergunninghouders worden doorgaans in sociale woningbouw gehuisvest (dit i.v.m. goedkopere woningen die de huurtoeslaggrens niet overschrijden), en deze woningen staan vaak in dezelfde wijk(en). In de gesprekken schetsen 7 gemeenten hier problemen mee te ervaren. Er zijn echter ook 5 gemeenten die 'spreiding' als een doel zien en dit ook weten te behalen.
- Wanneer er in een korte tijd een toename van o.a. vergunninghouders is in één wijk, geven gemeenten aan dat 'onrust' bij bewoners toeneemt.
- In een aantal gemeenten die nu ervaren dat het draagvlak redelijk is, zijn er zorgen dat het anders wordt als er grote locaties komen waar alleen vergunninghouders wonen. In één gemeente ondersteunt de meerderheid van de gemeenteraad (momenteel) de aanpak om vergunninghouders te huisvesten. Idealiter ziet deze gemeente geen locaties waar alleen vergunninghouders wonen.

Contact

- Wanneer het aankomt op contact met de buurt worden initiatieven zoals programma's om vergunninghouders kennis te laten maken met de gemeente genoemd, of een brugklas voor vergunninghouders.
- Daarnaast organiseren meerdere gemeenten informatiebijeenkomsten wanneer er bijvoorbeeld een complex in de wijk komt waarin het merendeel van de bewoners vergunninghouder is.

- Daarnaast zijn er gemeenten die aangeven te willen normaliseren dat er vergunninghouders naar de buurt verhuizen, en kiezen er daarom voor niet actief buurtbewoners te informeren.
- Een gemeente kiest ervoor om geen buurtbijeenkomsten te organiseren, omdat hier vooral negatieve gevoelens geuit worden. Deze gemeente communiceert wel met de burenbuurtbewoners die het direct aangaat.
- Een gemeente heeft omwonenden een brief gestuurd toen vergunninghouders in een HAR-locatie werden gehuisvest. Deze brief is goed ontvangen.
- Veel gemeenten benadrukken het belang van kennismaken met burenbuurtbewoners voor het draagvlak. Daarom kiezen veel gemeenten voor het begeleid kennismaken van vergunninghouders met hun nieuwe burenbuurtbewoners, met vrijwilligers van Vluchtelingenwerk of Humanitas of medewerkers van de gemeente. Een gemeente kiest er voor om het aan vergunninghouders zelf te laten om kennis te maken met burenbuurtbewoners, dit om privacyredenen. Begeleiding is echter wel mogelijk als er om gevraagd wordt.

Draagvlak en leefbaarheid

- Met betrekking tot het draagvlak binnen de gemeentes worden verschillende onderwerpen genoemd. De gemeenten waarbij het draagvlak groot is geven aan dat er tijd wordt geïnvesteerd in hulp en begeleiding in de eerste periode na huisvesting. Gemeenten geven ook aan dat het draagvlak groot is, maar dat 'not in my backyard' ook van toepassing is op het draagvlak.
- Andere gemeenten geven aan dat het draagvlak momenteel groot is, maar dat dit ook zou kunnen veranderen. Zo zijn bewoners voor bepaalde wooninitiatieven, maar keren ze zich tegen anderen (zoals woningdelen). Daarnaast kan het draagvlak per buurt/soort huisvesting ook verschillen. Ook kan er een verschil zijn tussen het draagvlak van woningcorporaties, de gemeenten zelf en de inwoners van een gemeente.
- Sommige gemeenten geven aan dat het draagvlak laag is. Vaak spelen politieke voorkeuren in gemeenten hier een rol in. Bij een laag draagvlak leeft ook vaak het sentiment: 'Waarom krijgen 'zij' wel een woning en mijn kinderen niet?'
- Ook spelen geluidsoverlast of negatieve incidenten in het verleden een rol. Soms wordt er gekozen om in bepaalde buurten geen vergunninghouders te plaatsen door het lage draagvlak in een buurt.
- Ook bij corporaties speelt leefbaarheid een rol. Een gemeente geeft het voorbeeld dat zij wacht op de verbouwing van een woning door een corporatie

om deze geschikt te maken voor een groot gezin.

De corporatie geeft aan dat het niet alleen gaat om huisvesting, maar ook om wat het doet met de omgeving om 10 mensen te huisvesten. 10 mensen in een huis betekent ook 10 fietsen voor de deur, van 10 mensen geluid, etc. wat wellicht tot overlast kan leiden.

- Er wordt ook benoemd dat buurtbewoners het als verrijkend ervaren wanneer er vergunninghouders naar hun buurt komen verhuizen.
- Sommige gemeenten geven aan dat ze merken dat er een verschil is in draagvlak voor opvang van Oekraïners tegenover huisvesting van vergunninghouders. Enerzijds kan de oorlog in Oekraïne zorgen voor meer draagvlak voor vergunninghouders, mensen zijn getemperd in emoties. Anderzijds zijn er gemeenten die zien dat er meer vrijwilligers zijn om Oekraïense ontheemden te begeleiden dan vergunninghouders.

Overig

- Meerdere gemeenten ervaren weerstand van woningcorporaties bij het huisvesten van vergunninghouders. Dit kan komen door de steeds hogere taakstelling en een algemeen beperkt woningaanbod. Ook wordt genoemd dat het begeleiden van vergunninghouders door woningcorporaties veel tijd kost.
- Bij sommige gemeenten plaatst het huisvesten van vergunninghouders meer druk op de (soms al schaarse) sociale voorzieningen, wat kan leiden tot minder draagvlak.
- Twee gemeenten geven aan dat de vergunninghouder veeleisender is geworden als het gaat om het accepteren van een woning. Een gemeente was gedurende twee weken op een AZC om iemand te overtuigen om een woning te accepteren.

Signalen gemeenten

Opmerkingen en uitspraken die door meerdere gemeenten zijn gedaan worden gezien als signalen. Deze signalen zijn hierna weergegeven.

Taakstellingen en koppelingen

- De taakstelling [red: 2023-II] zou bijgesteld moeten worden naar beneden, gebaseerd op prognoses en verwachtingen, zodat er een realistischere opgave is. Nu hebben gemeenten direct het gevoel dat de taakstelling niet haalbaar is, waardoor men mogelijk achterover gaat zitten.
- De taakstelling is de afgelopen twee jaar veel te laat gepubliceerd, waardoor het voor gemeenten lastig is om een langetermijnplanning te maken. Nog wenselijker is het belang van vroegtijdig inzicht in de taakstelling.
- Crisisnoodopvanglocaties zouden gebruikt moeten worden als tijdelijke huisvesting. Anders moeten mensen bij de afloop van een locatie weer verplaatsen naar een andere locatie in afwachting van huisvesting, en opnieuw inburgeren.
- Het zou fijn zijn als de taakstelling op basis van percentage sociale woningvoorraad wordt bepaald.
- Gemeenten willen transparantie over de cijfers van het COA, zodat helder is hoe ze tot stand komen.
- Sommige gemeenten krijgen vanuit heel Nederland vergunninghouders gekoppeld, het zou veel beter zijn als alleen mensen die al in de buurt verblijven in de asielopvang gekoppeld worden aan gemeenten.
- Gemeenten krijgen van woningcorporaties signalen dat de grens aan huurwoningen echt bereikt is. Hierdoor loopt de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning in sommige gevallen enorm op.

Gezinshereniging

- Nareizigers worden met voorrang worden behandeld door de IND. Dat scheelt enorm in het halen van de taakstelling. Momenteel lopen bijna alle gemeenten tegen problemen met na-reizigers aan; het is soms onduidelijk wat voor type woning toegewezen moet worden en soms kunnen gezinswoningen niet lang vrijgehouden worden.
- Specifiek aandachtspunt bij amv's is dat de jeugdigen zich heel snel aan passen aan hun nieuwe omgeving/leven en in een aantal gevallen niet langer wensen in te trekken bij het gezin, nadat dit over is gekomen.

- Geef jongeren die een wens hebben tot gezinshereniging een tijdelijk huurcontract voor een studio of appartement in afwachting van de overkomst en huisvesting van het gehele gezin.

Regelingen

- De financieringen voor flexwoningen zijn niet altijd toereikend en het is een enorme administratieve opgave. Het zou mooi zijn als dat beter gaat in de toekomst.
- De regeling voor flexwoningen vereist dat minimaal 35% ter beschikking wordt gesteld aan vergunninghouders. Dat is niet goed voor de leefbaarheid, het zou beter zijn als er een lager percentage is waardoor een meer gemengde samenstelling ontstaat.
- Flexibeler omgaan met passend toewijzen, namelijk dat hier van afgeweken mag worden. Maak het mogelijk dat men woningen met een hogere huur mag verhuren aan vergunninghouders.
- Het zou goed zijn als er meer mogelijkheden komen om de doorstroming van ouderen te bevorderen, zodat meer eengezinswoningen ter beschikking komen
- Graag ziet men meer duidelijkheid over de HAR-regeling, en ruimte voor maatwerk. Het is soms onduidelijk of er verlengd mag worden.
- HAR lijkt niet efficiënt, waarbij je 6 maanden vergoeding krijgt voor 4 maanden onderkomen.
- Men gebruikt het inrichtingsbudget liever niet voor een tijdelijke woning maar voor de uiteindelijke plaatsing. Tijdelijke woningen moeten echter ook gemeubileerd worden, hoe ga je daarmee om?
- We kennen in Nederland verschillende regelingen voor de verschillende nieuwkomers (vergunninghouders, Oekraïners, arbeidsmigranten). Men vindt het vreemd en lastig dat er zo'n groot verschil zit tussen deze 3 groepen, m.n. de verschillende mogelijkheden en financieringsstromen. Het zou b.v. goed zijn als er in het beleid minder schotten zouden zijn, bijvoorbeeld verplichte taallessen voor arbeidsmigranten en Oekraïners.
- Geef gemeenten meer beslissingsruimte. Het liefst met een vast bedrag.
- Soms zijn er al zaken uitgerold terwijl er in de basis dingen niet geregeld zijn; bv een doorstroomblocatie waar de urgentiestatus niet geregeld is. Het zou goed zijn om de basis goed te krijgen, bijvoorbeeld in de wetgeving.

Regeling Huisvesting Grote Gezinnen

- Het zou fijn zijn als huurderiving in de Regeling Huisvesting Grote Gezinnen verwerkt wordt, en niet alleen in het eerste jaar. Bovendien zou het fijn zijn als tijdelijke huurcontracten mogelijk zijn, om passend woningaanbod te accepteren als het gezin weer kleiner wordt.
- Het zou helpen om het budget ook te mogen gebruiken om de onrendabele top te dekken, wanneer het niet veel gebruikt wordt. Zo vinden gemeenten sneller aanbod. Wat ook zou helpen is de doelgroep te verlagen naar gezinnen vanaf 6.
- Het zou goed zijn wanneer er meer middelen via de regeling huisvesting voor grote gezinnen beschikbaar komen zodat daarmee huurverlaging voor een langere tijd (20 jaar) mogelijk wordt. Grotere woningen in duurdere wijken zouden daarmee bereikbaar kunnen worden.
- Het risico van de huidige regeling is dat het loket dicht gaat als het geld op is. Daarnaast kan er pas gebruik worden gemaakt van de regeling als alle gezinsleden een vergunning hebben gekregen.
- Bij de huidige regeling kan je niet bestaande woningen aanmelden, maar moet je vooruitstrevend op een woning zijn. Het zou fijn zijn als er een standaard bedrag vanuit het Rijk kwam, zodat je niet een vooruitstrevende regeling moet maken.

Informatievoorziening Rijk

- Het zou fijn zijn als er goede voorbeelden rondom woningdelen zouden worden uitgezocht en gedeeld. En als de financiële consequenties hiervan beter bekend zijn, dan hoeft niet iedere gemeente zelf het wiel uit te vinden.
- Het zou mooi zijn als alle gemeenten goed en gelijktijdig geïnformeerd worden, en de informatie makkelijk vindbaar is.
- Het lijkt alsof er een langetermijnvisie huisvesting vergunninghouders bij het Rijk ontbreekt. Een langetermijnvisie van het Rijk zou gemeenten ook helpen in hun communicatie met bewoners; ze vogelen nu alles zelf uit. Een voorbeeld dat er een brede blik ontbreekt; alleen huisvesting vergunninghouders is een te smalle focus, ook kan het RO beleid belemmerend werken
- Het huidige proces van woningbouwimpuls is erg 'top-down'. Het zou fijn zijn als er een 'bottom-up' benadering vanuit het Rijk is, waarbij het Rijk bijspringt en ruimere termijnen voor subsidieregelingen heeft.
- Het zou goed zijn als er een meer integrale aanpak is, met één loket/ vraagbaak bij het Rijk (zoals voor Oekraïners)

- Het zou mooi zijn als er ondersteuning is vanuit BZK m.b.t. de rol die particuliere aanbieders kunnen vervullen.

Oekraïense ontheemden

- Locaties waarin Oekraïners worden opgevangen zouden gekoppeld moeten worden aan de huisvestingsopgave. Waarom kunnen deze niet ingezet worden voor vergunninghouders als Oekraïners verhuizen?
- De regelingen rondom opvang Oekraïners kennen overstijgende en integrale regelingen, waar huisvesting zorg, werk en onderwijs onder vallen. Gemeenten roepen op dit ook mogelijk te maken voor vergunninghouders.
- De urgentie rondom projecten voor de opvang van Oekraïners is veel hoger dan bij vergunninghouders.

Overig

- Meerdere gemeenten wensen een stabiel en goedlopend netwerk van beleidsmedewerkers fysiek en sociaal domein bij de gemeente, met woningcorporaties en welzijnsorganisaties. Het liefst met weinig verloop onder de uitvoerder, wat de samenwerking vergroot.
- Het zou fijn zijn als er budget is voor ad-hoc oplossingen, en als er minder afgeperkte regelingen zijn.
- Het kan moeilijk zijn om te bepalen wanneer het inburgeringsproces begint. Inburgering kan al worden opgestart wanneer men nog in een tijdelijke opvang zit. Dan is de verwachting wel groter dat er bijna een huis is. Sommige mensen willen eerst een huis, daarna pas beginnen met inburgering.
- Gemeenten lopen er tegenaan dat vergunninghouders worden gekoppeld aan een gemeente zonder BSN en rekeningnummer, in deze gevallen kunnen ze geen huurcontract bieden. En de IND loopt achter bij het doorgeven van essentiële informatie om zaken zoals een bankrekening te kunnen verkrijgen of een huurovereenkomst te kunnen sluiten. Enkele gemeenten gaan nu zelf mensen benaderen, om de informatie te verkrijgen.
- RO beleid kan belemmerend werken, denk aan rode contouren of parkeerbeleid.
- Er is onduidelijkheid over wat een gemeente moet doen als het wooncontract van (jonge) vergunninghouders afloopt. Is men verplicht om bij afloop van dit contract hen verder te huisvesten? Tot nu toe hebben gemeenten dit wel vaak gedaan.

- Gemeenten hebben vooral capaciteit/ mensen nodig. Regelingen zijn mooi, maar ze zijn moeilijk uit te voeren als er geen mensen zijn.
- Qua wetgeving zou het echt helpen als de gemeente een coördinerende taak heeft met huisvesting vergunninghouders, maar niet eindverantwoordelijk is. De gemeente biedt bijvoorbeeld zelf geen onderwijs aan, en heeft geen eigen huisvesting. Daarom is het goed om kritisch te kijken wat de gemeente kan en welke rol ze dan moeten krijgen. Het zou ook helpen als woningcorporaties de opdracht krijgen tot het huisvesten van vergunninghouders, niet alleen een verzoek.
- Vanaf 1 januari wordt de nieuwe verhuurderswet van toepassing. Dit maakt tijdelijke verhuur onmogelijk. Kunnen vergunninghouders als doelgroep worden aangemerkt waarbij zij een tijdelijke huurovereenkomst mogen krijgen?

Bijlage 1: Aanpak verkenning

Vrijwel alle gesprekken hebben bij de desbetreffende gemeente plaatsgevonden, alleen daar waar het om bepaalde redenen niet mogelijk was vond het gesprek online plaats. Hierdoor is een verdiepend gesprek beter mogelijk en het is veel prettiger om met de collega's van gemeenten live om tafel te zitten. BZK heeft gesproken met ambtenaren uit het fysieke en sociale domein; verantwoordelijk voor huisvesting en/of integratie en inburgering.

Niet alle Nederlandse gemeenten zijn in deze verkenning betrokken, uiteindelijk is gesproken met 38 gemeenten binnen 10 provincies. In overleg met en op voorspraak van de provincies zijn de gemeenten geselecteerd en uitgenodigd voor het gesprek. In de gespreksleidraad zijn 4 thema's te onderscheiden: aanbod, samenwerking, ondersteuning en draagvlak en leefbaarheid.

De gesprekken duurden circa 1,5 tot 2 uur en vonden plaats van augustus t/m november 2023.







**Ministerie van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties**

Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

www.minbzk.nl

www.volkshuisvestingnederland.nl

Maart 2024